

Samråd i Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg d. 18. januar 2024 vedr. Hejre-feltet

Center
Center for Undergrund, viden
og adfærd

Kontor
Undergrund og forskning

Dato
18. januar 2024

J nr. 2023-2638

/ THOJN/ SEMAD

Samrådsspørgsmål M, N, O

I Folketingets Klima-, Energi-, Forsyningsudvalg har Theresa Scavenius stillet ministeren følgende tre samrådsspørgsmål M, N, O:

Samrådsspørgsmål M:

"Ifølge IEA bør der ikke sættes nogen nye fossile projekter i gang efter 2021, hvis vi skal nå Parisaftalens mål, og ifølge UNEP er verden på vej imod en temperaturstigning på 2,9 grader. Alligevel er Energistyrelsen nu ved at behandle en ansøgning fra INEOS om at indvinde olie fra Hejre-feltet, som fra 2027 og 20 år frem vil udlede 35 mio. ton CO₂, hvilket er 1 mio. ton mere, end der er planer om at fange og lagre gennem regeringens CCS-planer. Desuden vil projektet ifølge UNESCO være skadeligt for Vadehavet. Vil ministeren redegøre for, hvordan nye projekter om indvinding af olie fra Hejre-feltet harmonerer med meldingerne fra IEA, UNEP og UNESCO?"

Samrådsspørgsmål N:

"Kan ministeren redegøre for beslutningsprocessen omkring tilladelsen til at genåbne Hejre-feltet? Og redegøre for, hvorvidt og hvorfor det er hensigtsmæssigt, at sådanne beslutninger er blevet administrative beslutninger, som alene træffes af medarbejdere i Energistyrelsen? I hvilket omfang er ministeren inddraget i processen, og kan ministeren stoppe processen af politiske overvejelser? Hvilke virksomheder og lobbyorganisationer har været inddraget i processen?"

Samrådsspørgsmål O:

"Hejre-feltet er et HPHT-felt (High Pressure/High Temperature), og der er ingen HPHT-felter i drift i den danske del af Nordsøen og kun ganske få af den slags felter i Nordsøen i det hele taget. I 2012 skete et kæmpestort udslip af metangas i forbindelse med det engelske Elgin-felt. INEOS har ingen erfaring med HPHT-felter. Hvordan forholder ministeren sig til den risiko?"

Ministerens svartale:

Tak for det, og som formanden siger så er jeg kaldt i samråd for at svare på nogle spørgsmål, så jeg tager udgangspunkt i min besvarelse i det jeg er blevet spurgt om.

I motivationen blev der nævnt rigtig rigtig mange andre ting, men dem kan vi måske komme ind på i det omfang det har sammenhæng med samrådsspørgsmålene. Og jeg har også noteret mig, at en del af fokus for det her samråd, det er det samme som vi diskuterede på samrådet den 4. oktober 2023.

Derfor vil udvalget høre mig gentage nogle af mine pointer derfra. Derudover dækker de tre spørgsmål meget meget bredt, så mit svar kan godt blive en anelse langt. Det håber jeg udvalget vil bære over med.

[Spørgsmål M]

Lad mig starte med spørgsmål M.

Først og fremmest vil jeg gerne slå fast, at grundlaget for regeringens olie- og gaspolitik er Nordsøaftalen af 2020, indgået af et bredt flertal i Folketinget, bestående af S, V, R, DF, SF og K, og M har tilsluttet sig som led i regeringsdannelsen.

At der fortsat er olie- og gasudvinding i Nordsøen, og der kan være det frem til slutdatoen i 2050, det kan derfor næppe komme bag på nogen, ligesom det heller ikke ændrer på vores evne til at nå vores ambitiøse klimamål.

- Det ændrer ikke på et urokkeligt punktum for olie og gas senest i 2050.
- Det ændrer ikke på ambitionen om, at Danmark senest i 2030 vil være 100 procent selvforsynende med grøn gas.
- Det ændrer ikke på, at vi skal nå klimamålene for 2025, 2030, 2045 og 2050, som det fremgår af regeringsgrundlaget.
- Det ændrer heller ikke på de klimaforpligtelser EU og andre europæiske lande har besluttet.

Opfyldelse af Parisaftalens temperaturmålsætninger forudsætter, at verdens lande iværksætter flere forskellige tiltag på en række sektorområder, men lader det være op til de enkelte lande, hvordan de ønsker at bidrage til målsætningen. De tiltag omhandler for eksempel politikker for implementering af vedvarende energi, CO₂-fangst, tiltag til udfasning af fossil energi på forbrugssiden og så videre. Der indgår således ikke forpligtelser specifikt rettet mod olie/gas produktionen i de enkelte lande.

En vigtig prioritet for regeringen i 2024 er at få fastsat et nyt ambitiøst EU-klimamål for 2040. Kommissionens udspil forventes præsenteret i første halvår af 2024.

EU har fastsat et højt klimamål for 2030 på mindst 55 procent, og EU-reguleringen, der skal sikre opfyldelsen heraf, er også blevet vedtaget. Globalt arbejder regeringen for, at andre lande på linje med Danmark sætter slutdatoer for olie/gasudvindingen.

Jeg kan oplyse, baseret på data fra *Statistical Review of World Energy 2023*, at der i grove træk er mindst 55 olieproducerende lande og 55 gasproducerende lande i verden. Sammenholdes det med ministeriets kendskab til lande i regi af alliancen Beyond Oil and Gas, der har indført en lovfæstet slutdato på linje med Danmark, er vi nået frem til, at kun 5 andre lande med olie eller gasproduktion har en tilsvarende slutdato.

Og Norge er i hvert fald ikke et af dem.

Spørgsmål M rejser også en bekymring for Vadehavet.

Jeg kan oplyse, at UNESCO i deres officielle redegørelse over status på beskyttelse af Verdensarv Vadehavet fra 2023 ikke forholder sig til Hejre-feltet eller andre danske olie- og gasprojekter, men alene til olie- og gasprojekter der er inde i eller i umiddelbar nærhed af verdensarvsområdet. Hejreprojektet ligger ca. 250 km fra Verdensarv Vadehavet. Og Energistyrelsen oplyser, at der ikke forventes en påvirkning på Vadehavet fra olie- og gasproduktionen i den danske del af Nordsøen.

Så forstår jeg yderligere på spørgsmål M, at spørgeren mener, at Hejre-feltet vil udlede 35 mio. tons CO₂. Det har jeg forelagt Energistyrelsen.

Energistyrelsen lægger til grund, at spørgers tal omhandler CO₂-udledningen fra det efterfølgende forbrug af olie- og gasprodukterne fra Hejre, og altså ikke fra selve produktionen.

Det er vigtigt at skelne mellem udledninger forbundet med produktionen, og udledningerne forbundet med forbruget. FNs opgørelsesregler er klare ift., hvad der indgår i de nationale emissionsopgørelser. Udledninger fra olie- og gasproduktion vedrører den udledning, som stammer fra selve produktionen.

Den vedrører ikke et senere forbrug af den pågældende olie og gas i andre sektorer, såsom transportsektoren og husholdninger og i andre lande, da disse udledninger indgår i klimaregnskabet i det land, hvor brændstoffet afsættes.

Udledningerne fra forbruget skal regnes med i de sektorer og de lande, inklusive Danmark, hvor olien- og gassen forbruges.

Det vil dog være misvisende at angive CO₂-mængderne fra olie- og gasforbruget som den forventede globale merudledning ved idriftsættelse af Hejre-feltet. Det skyldes, at der ikke er taget højde for lækageeffekter – altså det forhold at større olie- og gasproduktion i Danmark til dels fører til mindre produktion i udlandet og omvendt.

Det er også noget Klimarådet i øvrigt har peget på.

Kigger vi derimod på udledningen forbundet med produktionen oplyser operatøren, at der ikke vil være CO₂-udledninger fra selve Hejre platformen, da Hejre vil blive produceret via Syd Arne platformens eksisterende anlæg.

Operatøren forventer ingen væsentlig øget CO₂-udledning på Syd Arne, som følge af, at Hejre sættes i drift.

Spørgsmål M inddrager også CCS, hvilket for mig er lidt uklart. Regeringens strategi for CCS baserer sig ikke på at skulle kompensere for Nordsøens udledninger.

Med CCS-strategien og den seneste aftale fra september ønsker regeringen at drage fordel af Danmarks viden om Nordsøens potentiale ift. lagring af CO₂. I 2023 faldt de første tilladelser til efterforskning og storskala lagring af CO₂ i Nordsøen på plads. Lagring af CO₂ kan muligvis starte allerede i 2025, og fra 2030 kan op imod 13 millioner tons årligt blive pumpet ned i undergrunden i de to projekter. Det er enormt ambitiøst og blot to blandt en række danske CO₂-lagringsprojekter.

Lad mig gå videre og sætte ord på IEA, som spørgsmål M også inddrager.

Overordnet handler IEA's Net Zero scenarie ikke alene om begrænsninger af olie og gas. Scenariet fokuserer på en lang række milepæle inden for forskellige sektorer for samlet at nå Net Zero. IEA skitserede det i 2021 på denne måde:

“Our pathway details more than 400 sectoral and technology milestones to guide the global journey to net zero by 2050”.

IEA skriver i 2023, at der selv i Net Zero scenariet kræves fortsatte investeringer i eksisterende olie- og gasaktiver samt allerede godkendte projekter. IEA bemærker, at det er nødvendigt for at imødekomme efterspørgslen og undgå skadelige prisstigninger i forbindelse med omstilling af energisektoren. Selv inden for Net Zero scenariet vurderer IEA en forventet efterspørgsel efter olie og gas i 2050.

I forhold til investeringerne sagde IEA: *"No new long-lead time upstream oil and gas projects are needed in the Net Zero Scenario, (...). Nonetheless, continued investment is required in existing oil and gas assets and already approved projects"*.

Så de peger på, at der er behov for fortsatte investeringer i eksisterende olie- og gastilladelser.

IEA-rapporterne fremhæver behovet for, at vi tilrettelægger omstillingen væk fra fossile energikilder på en klog måde, fordi der også skal tages hensyn til bl.a. forsyningssikkerheden og priserne på energi i omstillingsperioden.

I forbindelse med COP28 udgav IEA en ny rapport om olie- og gassektoren i en Net Zero Transition. Her advarede IEA imod både overinvesteringer og underinvesteringer i olie og gas. De skrev:

"In reality, mismatches in investment levels are likely, and both over- and underinvestment in oil and gas could have important consequences for net zero transitions."

Det er store forandringer, der skal til – også for olie- og gassektoren. Men det er altså ikke et fuldt stop for olie- og gasinvesteringer, som IEA argumenterer for. Deres argument er mere, at de nuværende felter med fortsatte investeringer kan levere den nødvendige olie og gas frem mod 2050.

[Spørgsmål N]

Spørgsmål N.

Energistyrelsen sagsbehandler aktuelt ansøgningen om færdigudbygning og produktion inden for den eksisterende eneretstilladelse til Hejre-feltet.

Det gør styrelsen ud fra en vurdering af, om kravene i undergrundsloven, tilladelsen og andre gældende regler er overholdt. I så fald har rettighedshaver krav på at få godkendt ansøgningen.

Energistyrelsens faglige vurdering af ansøgningen sker på grundlag af de saglige hensyn, der findes i lovgivningen. Det er en administrativ og ikke en politisk proces, og kompetencen er delegeret til Energistyrelsen.

Og hvorfor er det så en administrativ proces?

Tilladelsessystemet er skruet sådan sammen, at når en ansøger først har en eneretstilladelse til efterforskning og indvinding af kulbrinter, vil ansøger have en ret til udbygning og produktion af fund inden for eneretstilladelsen, så længe kravene i lovgivningen og tilladelserne opfyldes.

Der vil derfor ikke være lovhjemmel til afvisning af ansøgninger i denne kategori, hvis ikke der er tale om saglige hensyn efter lovgivningen. Samtidig vil et forsøg på at forhindre ansøger i at udøve denne ret kunne blive mødt af erstatningskrav fra rettighedshaver.

Den bredt indgåede Nordsøaftale 2020 bekræfter støtten til rammerne for Energistyrelsens faglige administration.

Med Nordsøaftalen lagde aftalepartierne vægt på, at det er vigtigt at have stabile, pålidelige og forudsigelige muligheder og vilkår for eksisterende tilladelser frem til 2050. Nordsøaftalen beskriver ikke en mulighed for, at jeg som minister eller forligskredsen kan afvise ansøgninger til udbygning og produktion inden for eksisterende eneretstilladelser. Afvisning vil derfor også være i modstrid med aftalen.

Jeg er som minister blevet orienteret af min styrelse om ansøgningen om udbygning af Hejre-feltet, og jeg har orienteret den ansvarlige forligskreds i september 2023. Forligskredsen har noteret sig, at ansøgningen falder inden for rammerne af den politiske aftale. Forligskredsen har også taget til efterretning, at sagsbehandlingen af ansøgninger inden for eksisterende eneretstilladelser behandles af Energistyrelsen.

[Spørgsmål O]

Lad mig gå til spørgsmål O.

Energistyrelsen har oplyst mig, at udvikling og produktion fra såkaldte HPHT-felter nu om dage udføres med kendte og velafprøvede metoder og teknologi. Energistyrelsen har gjort mig bekendt med, at de første HPHT-felter i Nordsøen blev udbygget i 90'erne.

Jeg skal ikke opremse alle de mere end 15 udbyggede HPHT-felter, vi har kendskab til. Men lad mig dog alligevel nævne et par stykker fra vores norske naboer i Nordsøen:

- Embla-feltet, der startede produktion i 1993.
- Gudrun-feltet startede produktion i 2014.
- Martin Linge-feltet startede produktion i 2021.

I Danmark er der desuden allerede boret flere brønde i HPHT-felter, herunder bl.a. i Hejre.

Derudover kan jeg tilføje, at INEOS har været aktør i den danske del af Nordsøen siden 2017, hvor de købte og fortsatte DONG's energi, olie- og gas forretning. INEOS er operatør på en række producerende felter. Energistyrelsen har oplyst mig, at de via sit løbende tilsyn har et godt kendskab til INEOS og selskabets nuværende tekniske kapacitet. Styrelsen vurderer, at INEOS er en kompetent operatør.

Jeg forstår, at spørgeren er bekymret for risikoen for en ulykke offshore – med andre ord: offshoresikkerhed.

Derfor har jeg også forhørt mig hos min ministerkollega, nemlig Beskæftigelsesministeren, som har ansvaret for offshoresikkerhedsloven.

Beskæftigelsesministeren har oplyst mig følgende:

”Sikkerhed, sundhed og arbejdsmiljø i forbindelse med offshore olie- og gasaktiviteter er reguleret i offshoresikkerhedsloven.

Risiko for udslip af gas kan hovedsageligt opstå i forbindelse med boring af brønde og andre former for brøndoperationer. Det følger af offshoresikkerhedsloven, at boringer af brønde og andre former for brøndoperationer, som medfører risiko for utilsigtet udslip af stoffer og materialer, der kan føre til en større ulykke, skal godkendes af Arbejdstilsynet.

I den forbindelse skal selskabet, der ønsker at udføre brøndoperationen, dokumentere over for Arbejdstilsynet, at selskabet har identificeret, vurderet og reduceret de miljørelaterede og arbejdsmiljømæssige risici, som brøndoperationen indebærer.

Selskabets plan for brøndoperationen, skal være gennemgået af en uafhængig verifikator. Den uafhængige verifikators bemærkninger og selskabets foranstaltninger på baggrund af disse bemærkninger skal dokumenteres over for Arbejdstilsynet ved ansøgningen.

Elgin-feltet var blandt de første felter med højt tryk og høj temperatur, hvorfra der skete indvinding af kulbrinter.

Efter Elgin-ulykken er der i industrien opbygget omfattende erfaring og læring ved indvinding fra gasfelter med højt tryk og høj temperatur. Og det er almindeligt i olie- og gasindustrien, at selskaber efter behov benytter sig af underleverandører og specialister med særlig viden om en given operation eller type aktivitet, som f.eks. HPHT-aktiviteter.

Arbejdstilsynet modtager på månedsbasis tilstandsrapporter for olie- og gasbrønde i dansk sektor, herunder de fem HTHP-brønde i Hejre-feltet, som er boret i perioden 2014 til 2016.”

[Intro]

Lad mig runde af.

Produktion fra Nordsøen ændrer ikke på regeringens klimapolitik. Det gør kun en forskel i forhold til, hvor de gas- og olieforbrugende lande i Europa får forsyning fra.

IEA er optaget af balancer. Der kan være flere veje til Net Zero som følge af forskellige politiske afvejninger.

Vi lever i en uforudsigelig tid med invasion af Ukraine, forstyrrelser af skibstrafik i Det Røde Hav og andre geopolitiske spændinger, som kan have – eller allerede har haft – konsekvenser for energisektoren i Danmark og globalt.

Regeringens løsning er, at Danmarks forsyningssikkerhed fremover skal sikres gennem massive investeringer i vedvarende energi. Derfor er vi ved at forberede danmarkshistoriens største havvindsudbud, og har netop før jul indgået en ny aftale om energiparker, der skal bidrage til at firedoble vind og sol på land.

Så når vi i Danmark sætter Nordsø-slutdato og udfaser naturgas i opvarmningen af danske hjem, samtidig med at vi skaber rammerne for historisk store investeringer i vedvarende energi, så tror jeg faktisk, vi er tæt på at ramme det, som IEA vil kalde for en "smooth transition". Nemlig at nedskalering af investeringer i olie og gas skal times med massive investeringer i vedvarende energi.

Vi skal omstille vores energiforsyning på en ansvarlig og fornuftig måde, hvor vi både når vores klimamål og samtidig sikrer en stabil forsyning af energi, som almindelige mennesker kan betale.

Som klima-, energi- og forsyningsminister er min opgave at se det samlede klima- og energipolitiske billede. Og det er jeg glad for, at IEA også er opmærksomme på.

Tak for ordet.